

Samenvatting

De hoofdzaken van het afdelingsbeleid voor de komende jaren zijn:

- Waar mogelijk aansluiten bij het beleid van de landelijke vereniging IVN.
- Bieden van activiteiten om bewoners uit ons hele werkgebied te betrekken bij hun eigen leefomgeving.
- De organisatie en uitvoering van excursies flexibeler maken.
- Activiteiten op maat uitbreiden.
- Cursussen mogelijk uitbreiden in thema en aantal.
- Bekijken wat de beste aanpak is om jeugd en jongeren een goed programma te bieden en waar mogelijk bij het IVN te betrekken.
- Onderzoeken of er behoefte en mogelijkheden zijn voor nieuwe activiteiten (bv themagerichte lezingen)
- Verder versterken van ons imago en naamsbekendheid via promotie en door verbreding en verdere verbetering van de activiteiten en het bereiken van nieuwe doelgroepen.
- Scheppen van voorwaarden voor het optimaal functioneren van de werkgroepen en de actieve leden, opdat er continuïteit is in alle (publieks)activiteiten.
- Doorzetten van het ingeslagen beleid m.b.t. werving, deskundigheidsbevordering en actief en betrokken houden van de leden/vriend(en).
- Doorzetten van het beleid m.b.t. samenwerken met andere organisaties die qua doelstelling passen bij het IVN. Voorop staat hierbij de samenwerking met **KNNV**, conform het landelijke beleid.

1 Inleiding

Dit beleidsplan is een uitwerking van de koers die we de komende jaren willen volgen. Een koers die een leidraad is voor de activiteiten die onze afdeling onderneemt. Juist omdat de koers is uitgezet kunnen we, zonder ons doel uit het oog te verliezen, op allerlei gebeurtenissen reageren of anticiperen, zodat we tijdig meelopen en 'bij de tijd blijven'. Uiteraard kunnen koerscorrecties uitgevoerd worden als de omstandigheden dat vereisen.

Dit meerjarenplan is in nauw overleg met de leden en de werkgroepen tot stand gekomen. Er zijn een aantal bijeenkomsten over verschillende onderwerpen geweest met leden van de afdeling. De uitkomsten daarvan zijn in dit plan meegenomen.

Dit plan geeft de grote lijn aan voor de komende jaren. Per jaar wordt er zowel voor de afdeling als door de werkgroepen een jaarplanning gemaakt, waarin wordt aangegeven wat er voor het komende jaar gepland staat.

2 Doelstellingen

IVN Apeldoorn maakt deel uit van de landelijke Vereniging IVN, vereniging voor natuur- en milieueducatie en duurzaamheid.

Waar mogelijk en nodig zal worden aangesloten bij activiteiten van de landelijke IVN-organisatie, IVN-Gelderland en het IVN regio Veluwe.

Visie, missie en doel van IVN

IVN Apeldoorn volgt de visie, missie en doelen van IVN landelijk zoals hieronder beschreven.

Visie : Vanuit onze verantwoordelijkheid voor een wereld waar het ecosysteem in evenwicht is, moeten we respectvol omgaan met de natuur.

Missie : IVN laat je leren van de natuur en verrijkt daarmee je leven. Het laat je nadenken over je gedrag en motiveert tot milieubewust handelen.

De IVN missie is een uitdaging om werkelijk in actie te komen, om een steentje bij te dragen aan de verbetering van de wereld. Als dat consequent wordt opgepakt moet het ons lukken veel mensen te inspireren en te betrekken. Zo leggen we de basis voor een beter omgaan met de wereld om ons heen.

Bij de educatieve activiteiten van het IVN kan de natuur gezien worden als het middelpunt van een ster. Stralen geven de verschillende thema's weer: landschap, klimaat, water, energie, gezondheid, sociale cohesie, integratie, scholen, gastouders, enz. Maar altijd met een verbinding met het centrum, de natuur. Met al die onderwerpen houdt het IVN in Nederland zich bezig, en de afdelingen bepalen daarbij zelfstandig waar ze de accenten willen leggen. IVN Apeldoorn doet dat in haar werkgebied.

Doel van de vereniging IVN landelijk is ook om op termijn met een dubbel aantal leden jaarlijks 500.000 mensen te bereiken en bij de overheid en collega's gewaardeerde gesprekspartners te zijn. IVN Apeldoorn wil daaraan bijdragen binnen haar afdeling en regio.

3 Activiteiten

IVN afdeling Apeldoorn is al vele jaren actief bezig met Natuur- en Milieu Educatie (NME). Op verschillende manieren wordt het publiek in contact gebracht met de eigen leefomgeving en ingelicht over de natuur in al zijn verscheidenheid. Ook cultuurhistorische elementen krijgen de nodige aandacht.

Vooraf zullen we voor de komende jaren het thema duurzaamheid opnemen in de jaarplannen.

Het werkgebied van de afdeling is een aantal jaren geleden uitgebreid met de gemeente Epe (2010). Het organiseren van activiteiten aldaar is echter blijven liggen en er zijn nog steeds geen vast omliggende plannen. In de komende jaren willen we onze activiteiten ook daar gaan aanbieden. Concrete ideeën hierover zullen in de jaarplannen verder worden uitgewerkt.

3.1 Excursies

Excursies zijn een belangrijke basis van de afdelingsactiviteiten. Hierbij komen IVN leden direct in contact met belangstellend publiek.

De laatste jaren lijkt de belangstelling van het publiek afgenomen. Daar zijn verschillende oorzaken voor aan te wijzen, zoals bijvoorbeeld een breed aanbod door verschillende natuurorganisaties. Maar ook gebrek aan informatie over inhoud van de excursies, niet tijdig bekend maken van deze excursies en wel of niet aanwezige interesse voor het thema lijken hierbij een rol te spelen.

De organisatoren en gidsen besteden veel aandacht en tijd aan het voorbereiden van de excursies. Wanneer de belangstelling van het publiek meer en meer vermindert, dan zal dit de motivatie van de organisatoren en de betrokken gidsen geenszins ten goede komen.

De komende jaren zal dan ook de nodige aandacht besteed moet worden om weer een goede match te krijgen tussen inzet van organisatoren en gidsen enerzijds en de belangstelling en enthousiasme van het publiek anderzijds. De PR speelt hierbij een belangrijke rol

Verschiedende maatregelen zullen de komende jaren uitgevoerd worden.

Excursies kunnen anders worden georganiseerd om meer in te spelen op wensen van publiek en van gidsen.

Te denken valt aan:

- flexibeler tijden
- flexibeler afstanden
- thematische onderwerpen ,
- verschillende specifieke doelgroepen
 - o Allochtonen hebben een heel andere belangstelling en kennis.
- focus op klein gebied, op jaargetijde, op type natuur etc..
- wijkgerichte activiteiten
- excursies met een korte presentatie erbij of een korte cursus met excursie over een specifiek onderwerp

Succesvolle excursies kunnen uiteraard herhaald worden, maar dit hoeft niet elk jaar; dit kan na bijvoorbeeld om de twee jaar.

Voor een aantal excursies, die zich daartoe lenen, zullen vooraanmeldingen nodig zijn.

De voorlichting zal uitgebreid moeten worden. In onze PR moet beter omschreven worden wat er te doen is. Deze informatie moet ruim van tevoren op onze website en moet ook ruim van inhoud zijn, met voldoende achtergrond, zodat het publiek in ieder geval via de website ook tijdig op onze activiteiten gewezen kan worden.

De summier informatie op de folder kan zo, door te verwijzen naar de website, uitgebreid worden.

Zijn er activiteiten ook geschikt voor kinderen (water/paddenstoelen/sporen etc..) dan moet dit duidelijk vermeld worden in onze PR. De succesvolle wandelingen in vakantieparken (Rabbit Hill, Coldenhove, zomer 2015), die veel kinderen trokken, lieten zien dat dit ook daadwerkelijk werkte.

De activiteiten voor kinderen zullen zoveel mogelijk aansluiten bij landelijke IVN activiteiten, zoals bijvoorbeeld 'scharrelkids'.

Het jaarprogramma wordt gezamenlijk met organisatoren en belangstellende gidsen ruim van te voren globaal doorgesproken. Bij de voorbereiding van de excursies worden de gidsen nauw betrokken. Bij de voorbereiding zal efficiëntie voorop staan. Er moet handig gebruik gemaakt kunnen worden van het centrale archief (met meer dan 50 excursies daarin). Dit centraal archief moet voor de voorbereider gemakkelijk toegankelijk gemaakt worden. Zoeken naar informatie moet snel en efficiënt kunnen gebeuren.

Excursies op maat

Het aantal excursies op aanvraag neemt toe. Deze excursies kunnen goed inspelen op de vraag naar meer flexibiliteit, zowel van publiek als van gidsen. Daarom zullen we in de komende jaren de activiteiten op maat uitbreiden. En de mogelijkheden hiervoor goed in onze PR opnemen.

Dit vereist een goede organisatie van zowel de aanvragen als de inzet van gidsen. De coördinatie ervan, als onderdeel van de werkgroep publieks-excursies, is daarom goed geregeld. Dit moet de komende jaren ook zo blijven

dan wel nog verder uitgebreid worden, afhankelijk van de eventuele verdere toename van aanvragen al dan niet geïnitieerd door bijvoorbeeld actief benaderen van bedrijven en instanties.

3.2 Cursussen

De cursussen van IVN zijn de meest bekende en succesvolle manier om nieuwe mensen aan IVN te verbinden. De deelname aan de cursussen bestaat in de regel uit 50% leden/vrienden en voor 50% uit externe deelnemers. Cursussen leiden tot lidmaatschap van externen. Van belang is om hierop in te spelen bij het evalueren van de cursus met de deelnemers. Er moeten voor de cursussen goede uniforme en professionele evaluatieformulieren komen, die afsluiten met de oproep lid te worden en "zeg het uw vrienden".

Themagerichte cursussen.

Korte themagerichte cursussen zijn erg populair en dragen bij aan de werving van leden en vrienden. Cursussen die relatief lang duren, zoals de groencursussen, trekken relatief minder deelnemers de afgelopen jaren. De opzet van dergelijke cursussen zal de komende jaren nader bekeken worden en waar nodig aangepast. Wat de opzet betreft van cursussen zal ook bekeken worden in hoeverre een cursussen geschikt zijn voor een modulaire opbouw. Wanneer de opzet van een cursus modulair gericht is (zoals bij de landschappencursus) kunnen de individuele modules elders gebruikt worden voor andere cursussen (bijvoorbeeld bij de natuurgidsencursus), maar ook voor excursies, waar een inleidende presentatie aan voorafgaat. Of voor opstokers en bijspiijkercursussen voor (school)gidsen.

Extra zorg zal besteed worden aan cursussen waar de bemensing krap of zorgelijk is (vlinder, libelle, planten). Waar mogelijk zullen we samenwerking zoeken met de KNNV voor het opzetten en geven van cursussen. Gebruik maken van wederzijdse expertise geeft meerwaarde aan de cursussen. We blijven uitbreiding stimuleren van het programma met andere thema's. Eventueel ter vervanging van niet goed lopende cursussen.

Ook hier is het weer van belang, zoals bij de publieksexcursies, dat de PR goed geregeld is met tijdige publicatie en met uitgebreide informatie. Daar zal de nodige aandacht aan besteed worden de komende jaren.

Om de 'buitengebieden' van IVN-Apeldoorn beter te betrekken bij de vereniging streven we ernaar dat de cursussen ook in de gemeenten Epe en Voorst worden gegeven.

De mogelijkheden om cursussen op aanvraag en/of op maat te geven zullen we de komende jaren goed bekijken..

Natuurgidsencursus (NGC)

De Natuur Gidsen Cursus (NGC) zorgt ervoor dat nieuwe leden actief betrokken raken bij het werk van IVN. Voor de continuïteit van de activiteit van IVN-Apeldoorn is een goede opzet van de cursus van belang. Een opzet die aantrekkelijk is voor potentieel deelnemers.

Met het experiment van de modulaire opzet van de Natuurgidsencursus 2014-2015, die in september 2015 is afgesloten, is IVN-Apeldoorn definitief een nieuwe weg ingeslagen voor het opleiden van natuurgidsen. De opleiding in modules zal in de toekomst worden voortgezet en uitgebouwd.

NGC mag bij deze modulaire opzet niet afhankelijk zijn van afgelaste publiekscursussen.

Voor het opdoen van natuurkennis kunnen aspirant natuurgidsen terecht bij de publiekscursussen over allerlei thema's die door IVN-Apeldoorn of zusterorganisaties worden gegeven. Wie IVN-natuurgids wil worden moet een minimaal aantal publiekscursussen hebben gevolgd. De Natuurgidsenopleiding zelf richt zich dan op verdieping van de algemene kennis door middel van eigen onderzoek (studiegebied) en op het verwerven en oefenen van vaardigheden en werkvormen die nodig zijn om excursies of andere publieksactiviteiten te begeleiden.

De opleiding zal zes tot negen maanden duren

Daarnaast zullen het NGC team en het bestuur de mogelijkheden onderzoeken voor het opleiden van gebiedsgerichte gidsen, dat zijn gidsen die kennis opdoen van een excursie in een bepaald gebied en daar publiek leren rondleiden. Zo zou men bijvoorbeeld natuurgids Berg en Bos of Zandhegge of Renderklippen kunnen worden.

IVN-Cursushuis

Het IVN-Cursushuis zal de komende jaren ook andere korte cursussen aanbieden die op zichzelf staand gehanteerd kunnen worden, maar die ook als deelcursus van een NGC gebruikt kunnen worden. De achterliggende filosofie daarbij is dat het voor mensen die nog maar net met het IVN kennismaken makkelijker is te kiezen voor een korte opleiding waarvan het onderwerp hen boeit, dan voor een bijna twee jaar durende NGC.

Afhankelijk van de voortgang van het Cursushuis wordt bekeken of bepaalde modules ook apart kunnen worden gegeven, los van de NGC.

We streven ernaar om de cursussen die IVN-Apeldoorn in haar programma heeft waar mogelijk te combineren met cursussen en/of modules uit het Cursushuistraject.

3.3 Jeugd en jongeren

“Jeugd en jongeren” is een belangrijke doelgroep. Alle onderzoeken wijzen op de vervreemding van jongeren ten opzichte van de natuur, maar ook kunnen jeugd en jongeren een rol spelen bij de verjonging en uitbreiding van ons ledenbestand: ‘je bereikt niet alleen de jongeren, maar ook vaak hun (groot)ouders’.

Doelstelling van de landelijke vereniging is dan ook: “meer jeugd en jongeren betrekken bij IVN-activiteiten”.

Middelen om dat te bereiken zijn:

- Verbreden en moderniseren van het activiteiten aanbod. Te denken valt aan activiteiten zoals bij Venel, maar daarnaast ook inventarisatie en monitoring
- Scholing van de begeleiders
- Samenwerking met derden die actief zijn met jeugd en jongeren. Zoals bijvoorbeeld via de IVN groep ‘Woesteland’ of via de NJN.

In de komende jaren staan diverse activiteiten op het programma van de landelijke vereniging, die gericht zijn om het betrekken van kinderen, hun ouders en grootouders en jongeren bij de natuur. Waar mogelijk zal IVN Apeldoorn daarin participeren.

De werkgroep ‘Jeugd’ is helaas opgehouden te bestaan. Daarentegen heeft de werkgroep ‘Schoolgidsen’ steeds meer vorm gekregen en een heel scala aan activiteiten opgezet die meer en meer uitgebreid worden. De werkgroep richt zich niet alleen direct op scholen maar ook op buitenschoolse activiteiten voor 6 tot 12 jarigen.

Vanwege dit breder wordende karakter van deze werkgroep is de naam van de werkgroep aangepast en de werkgroep zal de komende jaren verder gaan onder de naam **werkgroep “Scharrelkids”**, zo aansluitend bij de naam van het thema van de landelijke IVN activiteiten gericht op deze specifieke doelgroep.

Onder deze werkgroep zal dan het team “Schoolgidsen” verder functioneren.

Willen we echter meer jeugd bereiken, dan zal het aantal gidsen t.b.v. jeugdactiviteiten moeten worden uitgebreid of zullen voor verschillende jeugdactiviteiten aparte teams moeten worden ingesteld binnen de werkgroep “Scharrelkids”. De komende periode wordt in overleg met de werkgroep jeugd, bekeken wat de beste aanpak is om jeugd en jongeren een goed programma te bieden.

Daarbij wordt ook gekeken in hoeverre meer “wijkgerichte” activiteiten mogelijk zijn.

De samenwerking met het Woldhuis, voorheen van Veldwerk Nederland, maar vanaf 2016 ondergebracht bij de beroepsorganisatie van IVN-Nederland, zal de komende jaren uitgebreid worden en geïntensiveerd.

NME voor jongeren vindt nu ook incidenteel plaats (b.v. met scouting in de werkgroep Venel).

De komende periode wordt bekeken in hoeverre we meer jongeren kunnen betrekken bv via de uitvoering van maatschappelijke stages. Waar mogelijk en zinvol wordt daarbij samengewerkt met andere organisaties, zoals het verenigingsbureau.

Samenwerking met Helicon ligt wat dit betreft voor de hand en zal uitgebreid worden.

3.4 Andere activiteiten

Publicaties

Publicaties, zoals boekjes, ‘ommetjes’, artikelen kunnen een prikkel zijn om mensen met natuur in hun omgeving te laten kennismaken. Boekjes in drukvorm zullen niet meer gemaakt worden. De nadruk ligt de laatste jaren vooral op de ‘ommetjes’ die via de website gedownload kunnen worden als pdf’s. IVN Apeldoorn heeft daar al goede ervaringen mee. Deze activiteiten worden veelal als project uitgevoerd.

Lezingen en presentaties

De ‘opstokers’ blijven vooral bedoeld als deskundigheidsbevordering voor actieve gidsen.

De werkgroep ‘Lezingen’ is de afgelopen periode in het leven geroepen en draait goed. Doelgroep zijn de eigen leden/vriend(en)s maar ook voor de burgers in ons werkgebied.

We streven ernaar om in de komende periode de samenwerking met de KNNV uit te breiden met uiteindelijk doel te komen tot een werkgroep ‘waarin zowel IVN als KNNV participeren.

Daarnaast zal bekeken worden of bv ook lezingen worden gegeven voor of in samenwerking met andere organisaties (bijv. SWMA, Vogelwerkgroep, wijkraden, andere IVN-afdelingen met name uit regio Veluwe).

3.5 Projecten

Voor wat betreft de eigen actieve leden zien we een tendens dat leden niet te veel verplichtingen voor langere termijn op zich willen nemen. Daar zullen we op moeten inspelen. Bijvoorbeeld doordat leden zich kunnen opgeven om mee te werken bij het organiseren van een specifieke activiteit. In de komende periode wil het bestuur hier aandacht aan geven. Maar deze werkwijze vergt ook initiatief van leden zelf. Zij zullen niet alleen moeten reageren op oproepen, maar ook zelf oproepen moeten doen tot nieuwe projecten.

3.6 Nieuwe doelgroepen en activiteiten

IVN kan bijdragen aan de verspreiding van kennis en de beleving van de eigen (groene) omgeving. Wijkgerichte activiteiten is een vorm om buurtbewoners bij hun leefomgeving te betrekken. Deze activiteiten behelzen zowel

excursies als informatieoverdracht door middel van publicaties. Voorbeelden van publicaties zijn te downloaden korte buurtwandelingen ('ommetjes') als bijdragen of referenties in wijkbladen of websites.

Een idee dat we de komende jaren willen bekijken is het onderbrengen van activiteiten onder een algemene 'Label' dat het publiek aan zal spreken; bijvoorbeeld "Groene universiteit" of "Green University".

Een dergelijke algemene label is ook gemakkelijker bij samenwerking met KNNV, gezamenlijke activiteiten kunnen daaronder uitgevoerd worden.

4 PR en Communicatie

Alleen als het publiek in ons werkgebied het IVN kent, kunnen we ons doel 'mensen betrekken bij hun eigen leefomgeving' waarmaken. Zonder deelnemers geen activiteiten. We zullen IVN Apeldoorn en haar activiteiten dus goed onder de aandacht van de Apeldoornse bevolking moeten blijven brengen. Dat loopt momenteel goed, maar attentie is geboden, vooral waar het menskracht betreft.

4.1 Externe PR en Communicatie

Lokale en regionale pers

Informatie via de lokale en regionale pers blijft ook in de komende jaren belangrijk. Het proces hiervoor loopt nu redelijk goed en dat moet tenminste zo blijven.

In de komende periode zal meer aandacht worden gegeven aan persuitingen in het hele werkgebied. Hierbij kan ook 'het nieuws gemaakt worden'. Bijvoorbeeld door 'ongewone' IVN-activiteiten meer te benutten voor pr-doeleinden.

Maar ook aansluiten bij landelijk lopende actie van IVN is een manier om lokaal in het nieuws te komen.

Zoals aansluiten bij activiteiten rondom "Scharrelkids", duurzaamheid en "Grijs, Groen & Gelukkig".

Uitbreiding van de PR (aftersales/verslagen) zal gezocht worden via digitale media, interviews op RTV of Stentor, bijvoorbeeld door te zorgen dat IVN-activiteiten vermeld worden in de middenkatern

Ook een meer bijzondere naamgeving van excursies of cursussen draagt bij aan vergroting van interesse.

Daarnaast kan onderbrengen van al onze verschillende activiteiten onder een duidelijke noemer, die aanslaat bij het publiek, de bekendheid vergroten (De "Groene IVN Academie" ???).

Promotieteam

De nadruk ligt hier op het bekend maken van IVN en haar activiteiten en het werven van vriend(en)s. Het promotieteam geeft selectief acte de présence: alleen op markten en plekken waar veel publiek verwacht wordt (bijvoorbeeld "Dag van de Duurzaamheid").

Om dit te ondersteunen wordt presentatiemateriaal aangeschaft of ontwikkeld. In beperkte mate worden landelijke of lokale IVN-producten ter verkoop aangeboden.

Gezien het streven naar een meer flexibele opzet van het excursieprogramma, zal worden bekeken of het zinvol blijft om een activiteitenfolder met halfjaarprogramma te blijven maken. Mogelijk is een flyer met algemene informatie en verwijzing naar website voor de specifieke informatie, voldoende.

Digitale media

De afdelingswebsite www.ivn-apeldoorn.nl wordt steeds belangrijker. We maken daarvoor gebruik van het IVN-CMS. Dit is echter sterk verouderd en bevat geen interactieve mogelijkheden. Voordeel is wel dat het eenvoudig is en aansluit bij het provinciale en landelijke niveau van IVN.

De komende periode zal worden bekeken welke nieuwe web-functies zinvol zijn en hoe deze te realiseren.

In de komende jaren is de verwachting dat nieuwe social media, zoals Twitter, Facebook, Apps meer zullen worden toegepast. Hier zijn bij uitstek middelen om een groep geïnteresseerde burgers aan het IVN te binden.

We zullen ons oriënteren in hoeverre het gebruik van social media ons kunnen helpen en ingezet kunnen worden voor PR, werving en binding jongeren.

Samenwerking met andere organisaties

Door samenwerking te zoeken met verwante organisaties op lokaal/regionaal gebied kunnen activiteiten onder een breder en geïnteresseerd publiek worden gebracht. (voorbeeld: www.natuurlijkapeldoorn.nl) Dit alles onder het motto 'samen sta je sterk(er)'. Bovendien kunnen we dan gebruik maken van hun leden en kanalen. Uiteraard moet de samenwerking dan wederzijds zijn: in onze PR uitingen nemen we activiteiten van gelijkgestemde organisaties op en vice versa.

4.2 Interne PR en Communicatie

PR naar onze eigen leden en vriend(en)s is van belang om hen op de hoogte te houden van alles wat er in de afdeling leeft en speelt. We hebben daarvoor een aantal middelen (Groenvoer, de Nieuwsbrief, de website), maar het schort nog wel aan het actief bijdragen aan de inhoud door de leden zelf.

Via een beperkt aantal bijeenkomsten en via schriftelijke informatie worden leden en vriend(en)s geïnformeerd. De ledenvergadering (2x per jaar) voldoet. Het coördinatorenoverleg zal de komende jaren weer gestimuleerd worden. Dit

overleg kan worden gebruikt voor mogelijkheden van onderlinge samenwerking en de meer beleidsmatige onderwerpen, waardoor overlap met de ledenvergadering zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het streven is om periodiek overleg (1 x per 3 jaar) te houden tussen het Bestuur en de diverse werkgroepen. Daarnaast is er binnen het bestuur voor iedere werkgroep een contactpersoon binnen het bestuur.

Groenvoer

De komende jaren willen we Groenvoer als speciaal 'magazine' voor leden en vriend(en)s handhaven. Mensen bewaren deze en nemen tijd om ervoor te gaan zitten. Door ook meer algemene artikelen op te nemen wordt het blad interessanter voor vriend(en)s. Frequentie: 4x per jaar, met ieder kwartaal een specifiek thema. Concrete informatie voor leden wordt zoveel mogelijk in de Nieuwsbrief opgenomen. Verspreiding door vrijwilligers lukt nog steeds (net). Alternatief is verspreiding per post via de drukker, maar daar zitten de nodige kosten aan vast. De insteek blijft voor de komende jaren in ieder geval verspreiding via vrijwilligers. Een blijk van waardering voor deze vrijwilligers is op zijn plaats; de vorm hierin zal verder uitgewerkt worden in de jaarplannen.

Digitale Nieuwsbrief

De maandelijkse digitale Nieuwsbrief van IVN Apeldoorn informeert leden en vriend(en)s over de activiteiten, eventuele vacatures en vragen, en enkele nieuwtjes. De Nieuwsbrief kan nog meer worden benut om concrete informatie uit de werkgroepen en nieuwe mogelijkheden onder de aandacht te brengen van de leden/vriend(en)s. Verdere samenwerking met KNNV zal kunnen leiden tot een gezamenlijke nieuwsbrief IVN-KNNV. Via onze website wordt het mogelijk voor buitenstaanders zich te 'abonneren' op deze nieuwsbrief.

Nieuwe media

In de komende jaren is de verwachting dat nieuwe media meer zullen worden toegepast. In de komende periode wordt onderzocht of een meer interactieve vorm van interne communicatie (Apps) kan worden ingevoerd. Dit heeft ook voordelen voor het uitwisselen van informatie, deskundigheidsbevordering en ledenbinding.

PR door werkgroepen t.b.v. activiteiten

Voor de herkenbaarheid van IVN is het belangrijk dat alle uitingen herkenbaar zijn. Daarom wordt de IVN-huisstijl consequent toegepast, ook bij de PR uitingen en materialen van werkgroepen bij externe communicatie. Voor organisatoren/coördinatoren zullen workshops georganiseerd worden om te zorgen dat dit PR-beleid uniform en op herkenbare wijze wordt uitgevoerd. We treden daarbij naar buiten als IVN afdeling Apeldoorn met logo en pay-off. De werkgroepen zelf hoeven niet herkenbaar te zijn voor de buitenwereld.

5 Organisatie/ werkgroepen/ledenbeleid

5.1 Werkgroepen

Onze activiteiten worden vooral in werkgroepen voorbereid en uitgevoerd. Elke werkgroep opereert daarbij zo zelfstandig mogelijk met een eigen begroting en een eigen (jaar)werkplan. De werkgroepcoördinatoren zorgen voor de contacten met de leden via werkgroepbijeenkomsten, coördineren de activiteiten van de leden en onderhouden het contact met het bestuur via de daartoe benoemde contactpersoon van het bestuur. Een goede taakverdeling is van belang om de continuïteit van de activiteiten te garanderen, zeker indien wordt samengewerkt met andere organisaties. Het afdelingsbestuur wordt op de hoogte gehouden via de notulen van vergaderingen, telefonisch bijpraten of bezoek van een werkgroepactiviteit. Het bestuur biedt werkgroepen begeleiding en sturing indien dat nodig is.

Opdat de werkzaamheden voldoende uitdagend en vernieuwend blijven voor zowel de leden als het publiek wordt regelmatig gezocht naar nieuwe mogelijkheden. Nieuwe leden moeten gemakkelijk tot een werkgroep kunnen toetreden. Zo blijft de werkgroep in beweging en kan soepel worden ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen.

Hoe groter en omvangrijker onze activiteiten worden, des te meer regie er nodig is om als afdeling wel één geheel te blijven. Er is aandacht nodig om samenwerking tussen werkgroepen actief te houden en gebruik te maken van alle kennis en ervaring die in de afdeling aanwezig is. Een goed en efficiënt overleg met de werkgroepcoördinatoren is daarom noodzakelijk. Daar willen we in de komende jaren extra aandacht aan geven.

Binnen de afdeling willen we dat de voorwaarden optimaal zijn zodat de werkgroepen goed kunnen functioneren. We trachten continuïteit te bieden in bestuur en werkgroepcoördinatoren door vroegtijdig te voorzien in opvolging. Eén van de mogelijkheden is om de werkgroepen groter te maken en gelijksoortige activiteiten binnen de werkgroep via teams uit te voeren. Dit vereist minder coördinatoren, die echter wel een grotere werkgroep aansturen. Als tussenvorm kunnen 'sectoren' van gelijksoortige werkgroepen worden gevormd.

Nieuwe werkgroepen/activiteiten

We blijven zoeken naar een beperkt aantal nieuwe activiteiten, om daarmee nieuwe doelgroepen te bereiken, ons imago te versterken, aantrekkelijk te worden voor nieuwe en jongere leden, die actief willen worden in natuur- en milieueducatie.

Het bestuur zal nieuwe initiatieven zoveel mogelijk stimuleren. Dergelijke initiatieven kunnen via IVN-eXtra geïnitieerd worden.

5.2 Leden en vriend(en)

Vrijwilligerswerk wordt niet betaald. De leden kiezen ervoor om samen met anderen iets te doen, contacten en/of werkervaring op te doen, uit solidariteit of uit gemeenschapszin. Het schept geen verplichtingen, behalve natuurlijk dat de afspraken die zijn gemaakt ook worden nagekomen. Het gebeurt niet vrijblijvend. Mensen en organisatie rekenen er wel op dat de gemaakte afspraken worden nagekomen

We blijven ervoor zorgen dat leden plezier blijven houden in het werk van het IVN, dat ze het leuk en zinvol vinden. Zonder dit enthousiasme wordt het werk een belasting en zal de IVN'er vroeg of laat afhaken. Het verloop wordt hoog en de kans op samenwerkingsproblemen neemt toe.

Het werk wordt daarom zodanig verdeeld dat de leden niet overbelast raken. Desnoods worden keuzes gemaakt en een aantal werkzaamheden niet meer gedaan.

We blijven aandacht geven om meer leden gedurende een langere periode actief te houden. We streven ernaar dat tenminste 80 % van de leden actief is.

Ook zal geprobeerd worden om momenteel inactieve gidsen te heractiveren en om de gidsenpool uit te breiden.

Om het enthousiasme te behouden zijn een aantal voorwaarden van belang:

- Er wordt succes behaald met de activiteiten.
- Activiteiten zijn voldoende vernieuwend. Er zijn voldoende mogelijkheden voor de leden om te wisselen van activiteit, zodat ze niet het gevoel krijgen dat ze vast zitten of onmisbaar zijn.
- De werkzaamheden worden voldoende over de (werkgroep)leden verspreid, waardoor de belasting per individu niet te groot wordt.
- Humor en plezier in het werk zijn aanwezig en wordt gestimuleerd.
- Aandacht geven aan en waardering ook uiten voor het werk dat de leden uitvoeren.

Werving en binden van leden en vriend(en)

De educatieve activiteiten van het IVN kunnen alleen worden uitgevoerd als er voldoende natuurgidsen beschikbaar zijn. Maar ook voor de uitvoering van andere activiteiten, waarvoor niet direct een diploma natuurgids vereist is, zijn leden nodig. Belangrijk is daarom dat de leden actief willen blijven en dat we het natuurgidsenbestand op peil kunnen houden.

Het werven van leden maar zeker ook van vrienden is belangrijk. Wat dit laatste betreft, gebleken is dat nieuwe leden vaak via het vriend(en)schap binnen komen. Vriend(en)werving blijft daarom prioriteit houden.

Tijdens de activiteiten en via folders wordt het publiek geattendeerd op de mogelijkheid om vriend(en) te worden. Ook de korte themacursussen vervullen een belangrijke rol bij de werving van leden en/of vrienden.

Daarnaast werkt de natuurgidsencursus als speerpunt voor de werving van nieuwe, actieve leden. Via de nieuwe opzet van de NGC bestaat de mogelijkheid om nieuwe IVN'ers eerder voor excursies en andere activiteiten inzetbaar te maken. Goede en enthousiaste begeleiding van de aspirant en/of nieuwe natuurgidsen is daarbij wel een voorwaarde.

We blijven aandacht geven aan een goede introductie en opvang van nieuwe leden. We streven er naar om nieuwe leden actief en persoonlijk te verwelkomen.

We blijven zoeken naar mogelijkheden om de vereniging aantrekkelijker te maken voor jongere leden.

5.3 Deskundigheidsbevordering

De maatschappij verandert snel en ook de natuur- en milieueducatie is sterk in beweging. Natuurgidsen kunnen niet meer blijven teren op een cursus van jaren geleden, doch zullen op de hoogte moeten blijven van nieuwe ontwikkelingen en dit ook in een veranderende maatschappij moeten kunnen praktiseren.

We houden de actieve leden up to date via bijscholing en themabijeenkomsten. Mogelijkheden die de deskundigheid van de actieve leden verhogen, worden bij hen onder de aandacht gebracht en gestimuleerd. Scholing kan het vrijwilligerswerk ook aantrekkelijker maken. Door aan scholing te doen, kijk je ook eens over je eigen muur heen. Bij de begroting is een duidelijke post voor deskundigheidsbevordering opgenomen. Wij zorgen ervoor dat dit geld ook daaraan besteed gaat worden.

Scholing

Scholing kan b.v. via de 'Opstekers', die geïntensiveerd zullen worden, maar ook het voorwandelen van excursies heeft een belangrijke meerwaarde. Daar is soms een beetje de klad in gekomen. We willen het voorwandelen weer

meer aandacht geven. Door de uitvoerende gidsen meer te betrekken bij het voorbereiden van een excursie, wordt ook expertise opgebouwd.

In de komende jaren willen we duidelijker aangeven welke verwachtingen er aan gidsen en organisatoren van excursies worden gesteld. Een mogelijkheid is om een inwerkprogramma te bieden nadat de gidsencursus is afgesloten. Ook geven we aandacht aan de 'opleiding van organisatoren' voor zowel excursies als andere IVN activiteiten.

5.4 Afdelingsarchief

Afspraken die zijn gemaakt worden vastgelegd in het digitale Zoekboek. Daarnaast is behoefte om informatie die op veel plaatsen in de afdeling, meestal bij leden thuis, beschikbaar, centraal op te slaan en toegankelijk te maken. Dat geldt bijvoorbeeld voor algemene informatie, publieksexcursies, cursusdraaiboeken, foto's etc.

In de komende periode wordt onderzocht of en hoe zo'n centraal digitaal archief mogelijk kan worden gemaakt.

Waar mogelijk zullen we aansluiten bij een landelijke oplossing voor een digitaal archief. Los daarvan gaan we door met het ontwikkelen van een eigen digitaal archief

5.5 Financiën

Zonder geld kan ook een vrijwilligersorganisatie niet bestaan. Onze financiële positie is goed. We hebben een reserve voor enkele jaren. Deze reserve is de afgelopen jaren gegroeid en de komende jaren zullen we ervoor zorgdragen dat de reserve tot redelijke proporties is teruggebracht. Belangrijk hierbij is dat het geld ook weer ten goed komt aan de vereniging. Deskundigheidsbevordering staat hierbij bovenaan. Maar daarnaast is het van groot belang dat er een ruim aanbod van sociale activiteiten opgezet worden om de onderlinge contacten te vergroten.

Aan jubileumactiviteiten zal eveneens aandacht besteed worden de komende periode.

De contributies en donaties zijn afgestemd op de begroting, rekening houdend met de financiële positie, inclusief reserve, van de afdeling. We houden een ruime financiële reserve aan voor het geval de noodzaak bestaat om een eigen onderkomen te moeten realiseren.

Algemene publieksactiviteiten.

We vragen vanaf 2015 een vaste bijdrage voor de publieksexcursies. Dit beleid wordt de komende jaren voortgezet. Voor aangevraagde activiteiten wordt een vergoeding gevraagd.

Cursussen worden zodanig opzet dat ze na een aanlooperperiode zichzelf kunnen bekostigen en daarna mogelijk opbrengst genereren waarmee andere, ook nieuwe, activiteiten kunnen worden betaald.

Projecten dienen een sluitende begroting op te leveren.

Waar mogelijk wordt gezocht naar extra inkomsten voor specifieke activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld via subsidies, sponsoring en samenwerking met andere organisaties.

6 Samenwerking

Samenwerking met andere organisaties biedt een bredere basis voor meer publiciteit en uitgebreidere financiële ondersteuning, waardoor een groter publiek kan worden bereikt.

Ook door te participeren in overlegorganen, of samen te werken met andere vrijwilligers- en professionele organisaties, kan extra expertise worden verkregen, die goed bruikbaar is bij onze educatieve werkzaamheden.

De afdeling participeert in het IVN districtsoverleg (jaarlijkse districtsledenvergadering) en sluit zich aan bij landelijke activiteiten, zoals de IVN-dag en de 'de groene maand'.

Via de regio Veluwe willen we vaker samenwerken met andere IVN afdelingen, bijvoorbeeld op het gebied van deskundigheidsbevordering.

Vanaf 2011 hebben we ook de gemeenten Epe en Voorst als werkgebied. Daar gaan we laten zien dat we er zijn en wat we te bieden hebben. Dat kan door in die gebieden activiteiten te ontplooiën, maar ook samenwerking te zoeken met organisaties uit die gemeenten. Samenwerking met de KNNV Epe-Heerde biedt mogelijkheden.

Met KNNV Apeldoorn willen we de banden verder aanhalen.

Samenwerking met organisaties is belangrijk, omdat we goed gebruik kunnen maken van elkaars kennis en ervaring. Het gaat er ons immers om de IVN doelstelling te bereiken. Als dat samen met andere, grotere en veelal financieel krachtiger organisaties kan, geeft dat ook voor het IVN een breder kader van werken.

We blijven daarom samenwerken met externe organisaties zoals: Het Natuurhuis, de gemeente Apeldoorn, Waterschap Veluwe, Natuurmonumenten, Gelders Landschap, Staatsbosbeheer, Stichting Veldwerk Nederland, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Gelderse Milieu Federatie, andere natuurorganisaties en in het Erfgoedplatform.

Er wordt samengewerkt met andere verenigingen van vrijwilligers, die werkzaam zijn op het gebied van natuur- en milieu. Voorbeelden hiervan zijn: Vogelwerkgroep Oost Veluwe, KNNV en NJN.

Bij deze organisaties dient echter goed te worden afgestemd dat het IVN herkenbaar blijft, door bijvoorbeeld: correct gebruik van logo, vermelding van 'met medewerking van het IVN-Apeldoorn', een zekere inbreng bij de invulling van de activiteit, een financiële vergoeding of anderszins. Als dat niet nadrukkelijk wordt geregeld, is de ervaring dat het IVN niet herkenbaar is tijdens de activiteiten, waardoor de toegevoegde waarde voor ons een stuk lager ligt.

Afspraken met externe organisaties worden altijd aan het afdelingsbestuur gemeld en schriftelijk vastgelegd. Dat geeft duidelijkheid en maakt het makkelijker afspraken na te komen.

Natuurorganisaties in Apeldoorn hebben in 2016 besloten tot een structurele samenwerking op onderdelen van hun activiteiten onder de titel "Natuurlijk Apeldoorn".

Hierbij blijft de autonomie van iedere organisatie onaangetast en wordt samengewerkt op basis van nader te maken afspraken omtrent nader te bepalen onderdelen. Het belangrijkste doel van deze samenwerking zal zijn: een meerwaarde vinden in gezamenlijke activiteiten en elkaar zodanig versterken in eigen activiteiten dat dit zal leiden tot meer en betere resultaten voor iedere deelnemende organisatie en voor het geheel van de Apeldoornse natuurorganisaties op het gebied van natuur en natuureducatie.

Hierbij geldt dat de deelnemende organisaties niet alleen informatie komen halen, maar ook tot brengen bereid zijn. Wij steunen deze ontwikkeling en de komende jaren zullen we eraan bijdragen dat deze samenwerking ook inderdaad een duidelijke meerwaarde krijgt.